



Ознаки

№ 3 (88) 2014

часу

**с. 4 Навіщо потрібні
правила?**

с. 17 Послух у любові

Не Закон дає прощення й спасіння, а
благодать Божа!

с. 26 Закон укладення

Що лиш людина посіє, те й пожне.

Кілька років тому я була наставником клубу «Шукачі пригод». Це клуб для малюків молодшого шкільного віку, передуючий клубу «Слідопит». Діти носять форму, вивчають різні спеціалізації, а також набувають корисні навички та вміння в абсолютно різних сферах життя: виживанні в дикій природі, науках, мистецтві, туризмі. За успішне оволодіння необхідними спеціалізаціями вони отримують нашивки, які гордо носять на широкій стрічці упоперек грудей. Мені подобаються клуби такого типу тим, що вони допомагають дитині визначитися в житті, розвиватися й досліджувати світ. А ще в них учать дисципліні. Можна сказати, вона є одним із ключових моментів, оскільки в походах від слухняності юних шукачів залежить їхнє життя і здоров'я. Тому, як та, хто відповідає власною головою за дрібних непосидьків, я намагалася відразу ж показати дітям важливість дотримання певних законів. Але як довести восьмирічному бешкетникові, що я не зла тітка, яка буде йому все забороняти, а дбайлива старша подруга? Тут на допомогу прийшла гра. Вибравши найнеслухняніших хлопчика й дівчинку, я відіслала їх із помічником з кімнати, а інших дітей попередила, що зараз це двоє з них грають роль неслухняних дітей. Малечу, що повернулася, ми зробили «батьками», які збираються в подорож на море, і до відправлення автобуса залишилося п'ятнадцять хвилин. Завдання «мами» – заплести дочці волосся і зробити бутерброди, завдання «тата» – одягнути сина. Завданням «дітей» було не слухатися «батьків». Можете уявити, що почалося: «дочка» пхикає, що не хоче косу, що їй не подобається заплітати волосся, не хоче допомагати «мамі» робити бутерброди. У цей час «син» зриває з себе одяг, у який його вдягає «тата», і розкидає його, з'їдає бутерброди й задирає «сестру». Звичайно ж, ніякі умовляння, а під кінець і крики «батьків» не допомогли. Після гри я запитала «батьків», що ті відчували. Діти принишкли й відповіли, що відчували безпорадність і відчай. Адже їх не слухали.

Тоді я запитала, чи не так само вони самі поведуться, і запропонувала нам усім разом сформувані правила поведінки на зайнятті і в поході, а також уважніше ставитися до існуючого міжнародного Закону Клубу. За увесь рік роботи у нас були тільки два порушення. Велика річ наочний приклад.

Проте не я така розумна придумала цей спосіб, а Бог. Ісус Христос часто вчив людей за допомогою притч, а Бог-Отець учить нас щодня прикладами в житті. Наш дбайливий Бог знає, наскільки небезпечний навколишній світ. Як дбайливий Наставник, Він дуже переживає про наше здоров'я і благополуччя. Тому й дав нам Закон, який допоможе уберегтися від багатьох бід. Напевно, багатьом знайомі Десять Заповідей. На жаль, згідно з опитуваннями, пересічний громадянин України називає всього 3-5 з десяти. Про що це говорити? Ми забуваємо найважливіше. Збиваємося з шляху й самі ж наражаємо себе на небезпеку. Якби світ жив за Божим законом, як думаєте, були б у ній війни, вбивства, насильства, зради? Можливо, але не в такій страхотливій кількості, як сьогодні. Якби людина любила Господа і ближнього, наш світ був би іншим. Але хто сказав, що це неможливо? Що не треба прагнути зробити життя трішки кращим?

Скоро на Землю повернеться Христос, як написано в Біблії, і візьме своїх послідовників до Вічного царства. Хто ж зможе жити там? Чи ті, кому Закон Божий осоружний? Навряд чи, дорогі. На Небесах ми житимемо саме за цим кодексом. Але чи є Закон засобом «заробляння» спасіння? Чи не Христос відмінив Десятислів'я двома новими заповідями? Чи не скасований Закон смертю Христа? Відповіді на всі ці питання ви знайдете на сторінках номера.

Приємного читання!

З повагою, відповідальний редактор
Марія Бадардінова.

2 Слово редактора

4 Навіщо потрібні правила?

8 Навіщо людині Закон?

11 Закон Божий приносить щастя
Наш світ потребує того, щоб кожен дотримувався Закону Божого, тоді він стане абсолютно іншим, і залізні двері будуть не потрібні

14 Закон людської природи

17 Послух у любові
Не Закон дає прощення й спасіння, а благодать Божа!

20 Якщо очі втомлюються за комп'ютером

26 Закон укладення
Що лиш людина посіє, те й пожне.

30 Два закони

36 Хто навчив бджолу?

42 Коли забувати корисно
Кожна людина рано чи пізно має переконатися, що вона повинна щось забути, інакше не зможе стати щасливою.

**Відповідальний за випуск
директор видавництва**
Василь Джулай

Головний редактор
Лариса Качмар

Відповідальний редактор
Марія Бадардінова

Редакційна колегія:
В. В. Алексеєнко
Л. Т. Волошук
П. І. Кирилюк

Коректура:
Тетяна Стамова,
Наталія Сквіра

Дизайн та верстка:
Марія Бадардінова

Фотографії:
ru.depositphotos.com

Відповідальна за друк:
Тамара Грицюк

Реєстраційне свідоцтво
№ 51 KB від 10 вересня 1993 р.
Формат 60x84 1/8.
Папір крейдований.
Офсетний друк.
Ум. друк. арк. 5.
Наклад 2300 прим.

Адреса редакції:
04107, м. Київ,
вул. Лук'янівська, 9/10-а
Телефон: 428-84-38

© 2011, журнал
«Ознаки часу»

Редакція залишає за собою право друкувати матеріали в дискусійному порядку, не поділяючи поглядів автора, а також право редагувати і скорочувати тексти. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Оголошення, реклама та листи дописувачів друкуються мовою оригіналу. Листування ведеться лише на сторінках газети. Відповідальність за зміст статей несе автор.



НАВІЩО ПОТРІБНІ ПРАВИЛА?

Правила... Не всі їх люблять, чи не так? Тоді навіщо вони потрібні? Чи є в дотриманні їх хоча б якийсь позитив і користь для нас? Розберімося.

Правила гри

Граючи у футбол, шаради, шахи або якусь іншу гру, ми завжди зобов'язані дотримуватися правил. Чи охоче це робимо? Під час гри, напевно, так, адже саме той інтерес, заради якого граємо, забезпечується дотриманням правил. Пригадаймо епізод із радянського фільму «Старий Хоттабич». «Невже цим юнакам цікаво бігати та штовхатися, щоб пограти цим непоказним м'ячиком? Я думаю, їм буде приємно кожному досхочу награтися власним м'ячем!» – сказав чарівник, і на футбольне поле впало безліч м'ячів. Чи покращило це гру? Ні, вона стала нецікавою, і як гравці, так і вболівальники були розгублені. Без правил гра не має сенсу! Звичайно, можна підслуховувати, обманювати суперника й порушувати пра-

вила, коли ніхто не бачить, проте зрештою ми собі ж і зашкодимо. Адже не будемо вже зацікавленими у грі й не отримаємо задоволення від нечесної перемоги. Бо чим складніше завдання, тим цікавіше досягати високих результатів. Звичайно, можна відкрити останню сторінку збірки головоломок і подивитися відповідь, проте це буде зовсім не так цікаво, ніж якби ми розв'язали все самостійно, чи не так?



Техніка безпеки

Екскурсанти, відвідуючи якийсь завод, зазвичай не читають правила техніки безпеки. Проте працівники не нехтують ними, бо ж на власні очі бачили і застрягле в автоматах волосся, і обпечені руки. Адже більшість правил техніки безпеки – це не забаванки начальників, але сумний досвід попередників. А розумна людина, як відомо, вчиться на чужих помилках. Тут вже дбаєш не про красу чи зручність, а про те, щоб повернутися з роботи здоровим. Ще важливіше повернутися здоровим після екстремального відпочинку. Тому навряд чи хтось ризикне звершити перший похід у гори без страховки. Отже ці правила – наша безпека і наше життя, а це важливо.



Правила дорожнього руху

Знаю-знаю, тут думки будуть не однозначними. Багато водіїв нервують через незручно розташовані дорожні знаки, бо доводиться витратити свій час та зайве пальне. Пішоходам також незручно чекати на зелений сигнал світлофора, коли на дорозі немає автомобілів. Та хіба б ми радше хотіли, щоб правил дорожнього руху не існувало? Думаю, ні. Адже вони існують для нашої безпеки. Ступаючи на пішохідний перехід, ми знаємо, що водії повинні зупинитися – перейти тут – безпечно для нашого життя. А от перебігати дорогу в забороненому місці, навпаки, небезпечно. Ми знаємо це самі й навчатимемо цього своїх дітей.

Окрім того, дотримання цих правил важливіше попередніх двох пунктів. Бо від цього залежить не лише наші настрій і здоров'я, але й життя оточуючих. Навіть якщо ми просто пішоходи, від нашого рішення лавірувати між потоком машин можуть постраждати також інші люди. Ми піддаємо їхнє життя і здоров'я небезпеці. Що ж до водіїв, ►

то й казати не варто, скільки бід можна принести іншим, ігноруючи правила дорожнього руху.

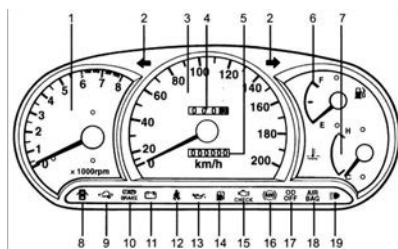


Інструкція з експлуатації

Жоден магазин не візьме назад годинник, який ми, нехтуючи правилами його експлуатації, наприклад, «скупали» в теплій ванні. Ніхто не візьметься лагодити за гарантією кухонний комбайн, в якому ми вирішили перемолоти каміння. Тому виробник цих товарів попереджає в інструкціях щодо їх експлуатації: поводитися з його творінням слід саме так і не інакше. Якщо захочемо порушити ці правила – отримаємо зіпсовану річ, яка стане непридатною для подальшого користування. Та багато хто вважає, що обізнані краще, а виробники перестраховуються. Проте якщо в нашому конкретному випадку нічого не сталося, це не означає, що так само буде й з іншими експериментаторами. Адже ті, хто відповідає за функціонування речей, краще зна-

ють, за яких умов вони можуть припинити працювати. Чи можна порушувати ці правила й не поплатитися? Іноді можна, проте це зовсім не означає, що й наступного разу нам пощастить.

І якщо багато хто вперто відмовляється читати інструкцію з експлуатації, то як щодо інструкції про вживання, наприклад, лікарських засобів. Тут не хочеться експериментувати, чи не так?



Правила повноцінного й щасливого життя – Десять Заповідей, записані в Біблії. Що можна сказати про них? Застаріли? Не популярні? Ніхто так більше не живе? Це лише для фанатиків?

Проте Десять Заповідей – це і правила гри, і правила дорожнього руху, і техніка безпеки, й інструкція з експлуатації, усе в одному.

Бог – наш Творець. Він краще знає, як і для чого ми створені. Він дав нам ці правила не для того, щоб звести стіну із заборон та обмежень, а для того, щоб наше життя стало кращим.

Від того, чи дотримуємося ми цих правил, буде залежати наше життя та

здоров'я, а також життя оточуючих. Від цього залежатиме, чи не «зламаються» наш організм і психіка передчасно, чи будемо отримувати справжнє задоволення від життя.

Якщо аргументи спрацьовують стосовно інших правил, створених людьми, то чому ж Десять Заповідей, які встановив Бог, наш Творець, так ігнорують? Чому проти них так багато аргументів, коли все наше життя показує, що світ тільки й потребує повернення до цих правил? Пригадаймо будь-яку жахливу подію, котра шокувала нас. У багатьох випадках це трапляється через те, що люди не дотримуються заповідей, даних Богом.

Ігнорування Божих правил, як і будь-яких інших, спочатку справді спрощує життя. Та чи робить його кращим, цікавішим, щасливішим? Чи стає воно більш насиченим і безпечнішим для людини й оточуючих? Слід визнати – аж ніяк!

Коли раптом вирішимо порушувати правила, варто замислитися про те, чи хотіли б ми, щоб ці правила порушували інші відносно нас? Так, багато хто відповість: «Я вже стільки років так живу, і нічого зі мною не сталося». Та зрештою ми за це розплатимося, бо створені для іншого, і порушення Десяти Заповідей для нас про-

типриродно. Хіба ми не хотіли б жити у світі, в якому всі дотримуються цих правил життя?



То чим же правила є для нас – обмеженням і заборонами чи безпекою, цікавістю і життєвідповідно до призначення? Вирішувати вам!

Віктор МАР'ІН

Навіщо людині Закон?

Мене давно хвилювало питання: навіщо людині Божий Закон? Адже всі ці Десять Заповідей, здається, колосально ускладнюють життя, й усе ж таки люди тисячоліттями тримаються за них і вважають вищим авторитетом. Нещодавно я прочитала в Біблії, що цей самий Закон приводить людей до Христа.

Ось живе людина і вважає себе хорошою, нормальною. Не те щоб дуже грішною. Друзів вона любить, ворогів ненавидить, зовсім навіть непогана за мірками нашого суспільства.



І ось вона зустрічає Закон! Усього лише десять правил, які можна сформулювати в кількох словах: «люби Бога» й «люби ближнього». «Як, — питає ця людина, — і ворога любити?!» І ворога! І не красти нічого у цього «ворога», не вбивати тих, хто готовий розірвати тебе на частини і знищити морально та фізично. І так далі... Для сучасного суспільства таке НЕ нормально! Серед нас діє закон «Ти — мені, я — тобі», або «Як ти вчинив зі мною, так і я з тобою». Цей закон проник у сім'ї. Він — на наших робочих місцях. Навіть у церкві! Ми думаємо, що треба любити хороших і НЕ любити недостойних. Ми вважаємо, що треба діяти за обставинами. Утім, це не так! Принаймні, ми не ►

так **ЗАДУМАНІ**. Ми здатні любити кожного, з ким зустрічаємося. І часом ця Любов творить чудеса — зцілює наші хвороби, змінює життя злочинців...

А чи можливо взагалі ТАК любити?

От і привів нас Закон до Христа. Хто Він, Христос? Це Той, Хто зумів зробити неможливе: полюбив поганих людей! Він був Богом і прийшов на землю в тілі людини. Христос робив людям добро, а вони Його розіп'яли. Однак і після цього Він не перестав їх любити. Так-так, виявляється, Сам Бог любить не тільки хороших людей, але всяких, усіх і кожного.

Так ми і прийшли до Христа. Прийшли й запитали:

«Господи! Як Тобі це вдається?! ЗА ЩО Ти їх любиш?! ЩО ТАКОГО доброго Ти в них бачиш? Навчи й мене, Господи, любити кожну «погану» людину в моєму житті».

Сила прикладу — ось у чому секрет!

Кажуть, що СЛОВА вчителя (батька) мають велике значення для дитини. «Прийдіть до Мене, — кличе Ісус Своїх слухачів, — і навчіться від Мене» (Матв. 11:28, 29). Навчіться у Того, Хто Сам є Любов'ю, Хто має спокій у серці й мир у душі. Немає там заздрості, роздратування, відчаю... Ані ревнощів і невпевненості... Ані образ. Немає зла.

Прийдіть — і поставте свої питання. Прийдіть — і розгляньте життя Господа, детально описане в Євангеліях. Задумайтесь про те, що Ним рухало, коли Він помер на хресті, коли зважився подарувати, присвятити Своє досконале життя нам з вами, тим, хто не любить своїх ворогів і друзів своїх жалусе за настроєм.

Що ж сказати на закінчення?

Залишилися тільки слова захоплення чудовим планом Божим. Я маю на увазі План виконання Закону Божого! Тепер дотримуватися Заповідей Господа стало просто: СПІЛКУЙСЯ З ІСУСОМ і щодня дізнавайся Божу волю через Його Слово. І Він Сам напише Свій Закон у твоєму серці. Ось це справді хороша новина й чудова Божа відповідь на моє запитання про Закон! 

Ната ЦАРЕГОРОДЦЕВА

Закон Божий

приносить

щастя



Пізній вечір. Вже темно, я повертаюся додому з гаража, куди щойно поставив машину. Надворі майже нікого немає, тільки попереду йде жінка. Поспішаючи додому, я хочу обігнати її. Жінка нервово обертається, зупиняється й пропускає мене вперед. Я йду далі.

Чи боїтеся ви пізно увечері йти по вулиці? Чи відпускаєте ви своїх дітей у школу одних або проводжаєте їх туди й назад? Чи є у вас сигналізація на машині? А двері у вашій квартирі залізні? Думаю, на більшість подібних питань ви дасте відповідь «так». А чому? «Тому що світ повний беззаконня», – скажете ви. І будете праві.

Що таке беззаконня? **«Бо гріх то беззаконня» (1 Ів. 3:4).** Беззаконня – це життя, сповнене гріхів. Біблія говорить, що беззаконня – це ознака останнього часу. Про який закон ми говоримо? Звичайно ж, про Закон Божий. Цей Закон представлений на сторінках Священного Писання в 20-му розділі книги Вихід з 2-го по 17-й вірш. Багато людей можуть назвати лише дві або три заповіді з десяти. Не полінуйтеся, відкрийте Біблію і прочитайте всі десять.

Більшість людей ставляться до слова «закон» негативно. Відразу згадуються суд і вирок або якісь обмеження, котрі закон накладає на нас. І часто люди переносять це ставлення також на Закон Божий. Але розгляньмо, яке важливе значення Десять Заповідей мають для нас. Для цього прочитаємо, що Бог говорить про них у Біблії.

«А хто заглядає в закон досконалий, закон волі, і в нім пробуває, той не буде забудько слухач, але виконавець діла, і він буде блаженний

у діянні своїм!» (Якова 1:25). Святе Письмо називає Десять Заповідей законом свободи. Не обмежень, а свободи! Тобто людина, що живе за цим Законом, буде вільною! Від чого? Від гріха! Чи ж не цього ми бажаємо? Ми бажаємо, щоб гріха не було в нашому житті. Ми хочемо не боятися виходити надвір, не боятися, що сім'я розпадеться, не боятися, що дитина стане наркоманом. Хіба це можливо? Якщо людина дотримується Закону Божого, то так!

Наш світ потребує того, щоб кожен дотримувався Закону Божого, тоді суспільство стане абсолютно іншим, і залізні двері будуть не потрібні

Закон Божий захищає не лише від зовнішнього беззаконня, але й від тих, хто намагається поневолити нас особисто. «Не вбивай», говорить шоста заповідь. Це означає: якщо ми житимемо відповідно до неї, то не лише не піднімемо руку на людину, але також не вбиватимемо себе, вживаючи шкідливі для здоров'я речовини. Таким чином, Закон ставить перешкоду хворобам і їхнім наслідкам. Сьома заповідь, «Не перелюбствуй», стоїть на варті щастя моєї сім'ї. І так кожна заповідь. Слово Боже говорить, що ми можемо не лише набути свободу, але й стати щасливими! Чи хочете ви стати щасливими? Тоді треба пробувати в Законі свободи!

Чи бачили ви будинки престарілих, де доживають свій вік покинуті люди похилого віку? Чи бачили ви дітей, залишених своїми батьками? Що потрібно людині, щоб бути щасливою? Любов.

Це наша головна потреба й те, чого бракує у цьому світі найбільше. Біблія говорить: **«І через розріст беззаконства любов багатьох охолоне» (Матв. 24:12).** У оригіналі Біблії (Новому Заповіті) тут стоїть грецьке слово «агапе», що означає «безумовна, чиста, Божественна любов-принцип». Чим більше егоїзму, тим більше руйнівного беззаконня. Це характеристика сьогоднішнього часу. Чим більше беззаконня, тим менше любові. Чому? Тому що Закон Божий ґрунтується на любові. **«Бог є любов» (1 Ів. 4:8),** - пише апостол Іван. І Його Закон це Закон любові. Погляньмо, як нагадав про суть Закону Ісус Христос: **«Він же промовив йому: Люби Господа Бога свого всім серцем своїм, і всією душею своєю, і всією своєю думкою. Це найбільша й найперша заповідь. А друга однакова з нею: Люби свого ближнього, як самого себе. На двох оцих заповідях увесь Закон і Пророки стоять» (Матв. 22: 37–40).** Апостол Павло додає: **«Любов виконання Закону» (Рим. 13:10).** Коли ми відкриємо своє серце Ісусові, коли Божа любов наповнить нас, життя згідно із законом стане для нас реальністю й радістю.

Навіщо ще потрібний Закон Божий? Він показує нам наш гріх: **«Але я не пізнав гріха, як тільки через Закон» (Рим. 7:7).** І це дуже важливо – побачити свій істинний стан. Що ви робите, коли бачите в дзеркалі, що забруднилися? Ви йдете вмиватися. Закон – це дзеркало. Тільки знаючи проблему гріха, можна її вирішити! Біблія говорить: **«Бо заплата за гріх – смерть» (Рим. 6: 23).**

Що ж робити, якщо Закон Божий показав мені мій гріх? Апостол Павло,

кажучи, що гріх веде до смерті, продовжує: **«А дар Божий вічне життя в Христі Ісусі, Господі нашім!» (Рим. 6:23).** Вирішення проблеми гріха – у Христі. Написано: **«І вона вродить Сина, ти ж даси йому йменна Ісус, бо спасе Він людей Своїх від їхніх гріхів» (Матв. 1:21).** Це дивовижна, добра вістка Біблії – Ісус рятує нас від гріхів, від беззаконня! Для цього Він прийшов на землю й помер на хресті, узявши наші гріхи на Себе.

Господь узяв на Себе нашу смерть! А натомість тим людям, хто вірою приймає Його смерть, Ісус бажає подарувати Свою праведність. От як про це пише апостол Павло: **«А з Нього ви в Христі Ісусі, що став нам мудрістю від Бога, праведністю ж, і освяченням, і відкупленням...» (1 Кор. 1:30).**

Чи хочете ви, щоб ця праведність, ця чистота, це освячення були вашими? ОЧ

Павло КОРНЕЄВ



ЗАКОН ЛЮДСЬКОЇ ПРИРОДИ

Слово «джентльмен» спочатку означало людину, що мала свій герб і земельну власність. Коли ви називали когось джентльменом, то не робили йому комплімент, а просто констатували факт. Якщо ж ви казали про когось, що він не джентльмен, це було не зневагою, а простою інформацією. Багато хто може заперечити: «Але ж для джентльмена важливі не герб і земля, а те, як він поводиться». Звичайно ж, істинний джентльмен – той, хто вирізняється своїми манерами, чи не так? Набагато краще бути чесним, ввічливим і хоробрим, ніж мати власний герб.

Кожен із нас чув, як люди сваряться. Іноді це виглядає смішно, іноді просто неприємно; але як би це не виглядало, ми можемо взяти для себе важливі уроки.

Зазвичай людина не просто заявляє, що їй не подобається поведінка іншої людини. Вона звертається при цьому до певного стандарту поведінки, про який, на її думку, той інший знає: «Ти не маєш права так чинити! Це нечесно. Це не по-людськи тощо». Дуже рідко хтось відповідає: «Навіщо мені ваші стандарти?!» Майже завжди людина намагається показати, що її поведінка насправді не йде врозріз зі стандартом, а якщо все-таки йде, то для цього є особливі причини.

Фактично це виглядає так, ніби обидві сторони мають на увазі якогось роду Закон або Правило чесної гри, або порядної поведінки, або моралі, стосовно чого вони згодні. Сваритися – означає намагатися показати, що інша людина не права. І в цьому старанні не було б сенсу, якби між вами й нею не існувало згоди в тому, що таке добро і що таке зло. Так само не мало б сенсу говорити, що футбольний гравець допустив порушення, якби не існувало певної угоди з приводу правил гри у футбол. Цей закон раніше називали «природним».

Сьогодні, коли ми говоримо про «природні закони природи», то зазвичай маємо на увазі такі поняття, як сила тяжіння, спадковість або хімічні закони. Та коли стародавні мислителі називали закони добра і зла «законами природи», вони мали на увазі «закон людської природи». Їхня ідея полягала в наступному: як усі фізичні тіла підкоряються закону тяжіння, як усі організми підкоряються біологічним законам, так і людина має свій закон. Проте різниця в тому, що фізичне тіло не може обирати, підкорятися йому закону тяжіння чи ні, тоді як людина має право вибору – підкорятися

їй закону людської природи або порушувати його. Цей закон називали «природним», бо вважалось, що кожна людина знає його інстинктивно, і тому нікого не треба цього навчати.

Дехто вважає, що в різні часи різні цивілізації дотримувалися різних поглядів на мораль, і тому закон порядної поведінки не має під собою твердої основи. Але це хибна думка.

Відмінності між поглядами на мораль дійсно існували, але вони завжди стосувалися лише незначних моментів. Якщо хтось порівняє вчення про мораль, що панувало, скажімо, у Стародавньому Єгипті, Вавилоні, Індії, Китаї, Греції та Римі, він буде вражений, наскільки ці вчення були схожими між собою, а також і з нашим сьогодинішнім поняттям про моральність.

Буває, що людина не визнає закони, але щойно справа стосується її особисто, вона сама повертається до знехтуваних принципів. Наприклад, хтось може порушити обіцянку, що дав вам. Але якщо ви спробуєте порушити обіцянку, котру дали йому, то не встигнете й слово вимовити, як він стане скаржитися: «Це несправедливо». Звідси випливає, що ми маємо вірити у справжнє існування добра і зла.

Якщо порівняти уявлення про мораль різних народів, побачимо, що мораль одного народу є кращою (чи гіршою) за мораль іншого. Отже, існує стандарт, який дозволяє зробити висновки, що один кодекс більш відповідає йому, ніж інший. Цим стандартом є Закон Божий, викладений у Десяти Заповідях. Це Закон людської природи, що дав Творець.

Порушуючи Закон, людина намагається виправдатися. Ви помітили, що ми підшукуємо пояснення нашої по-

ганій поведінці? Пояснюємо її тим, що були втомлені чи стурбовані, або голодні. Проте свою хорошу поведінку ми не пояснюємо зовнішніми причинами, а ставимо її виключно в заслугу собі.

Отже, звернемо увагу на два висновки:

По-перше, людські істоти в усіх частинах земної кулі розділяють ідею про те, що вони повинні поводитися певним чином.

По-друге, насправді люди не поводяться таким чином. Вони знають природний закон, але порушують його.

Прогрес означає наближення до тієї точки, яку ви хочете досягти. І якщо ми повернули не в той бік, то просування вперед не наблизить нас до мети. Прогресом у цьому випадку було б розвернутися на 180 градусів і повернутися на правильний шлях, а найпрогресивнішою людиною виявиться той, хто швидше поверне назад.

Якщо замислитися над станом сучасного світу, стане очевидним, що людство робить велику помилку, все далі й далі ухиляючись від вічних моральних норм. Ми всі – на невірному шляху. А якщо це так, тоді кожному з нас необхідно повернутися до Божого Закону. Повернення назад – це швидкий шлях просування вперед. 04

Підготував А. Васенєв, за матеріалами книги
К. С. Льюїса «Просто християнство»





Послух у любаві

Задовго до написання Біблії у шумерів і вавилонян існувала велика кількість законів, що регулювали суспільне життя. Однак таке стисле, систематизоване зібрання дієвих правил, яким постають перед нами Десять Заповідей, було і залишається єдиним у своєму роді.

Підраховано, що люди склали більше 35 мільйонів законів, котрі регулюють поведінку, а Богу знадобилося лише 240 слів, щоб скласти Кодекс поведінки, який охоплює все людське життя. Крім того, на відміну від недосконалих і деколи безглузвих людських законів, **«Господній закон непорочний» (Пс. 19:8).**

Коли одного разу в Центральній Африці мандрівник і дослідник Стенлі вперше прочитав вождю одного племені Десять Заповідей, «дикун» сказав: «Послухай! Залишайся тут і навчи мій народ цього великого Закону. Якщо всі мої піддані досягнуть його й будуть дотримуватися, я стану першим серед владик світу». Якби сьогодні більшість людей міркували так само, у світі було б набагато більше благоговіння перед життям, більше миру та служіння ближнім.

Важливо не тільки знати заповіді Божі, але й виконувати їх. **«Бо не слухачі Закону праведні перед Богом, але виконавці Закону будуть виправдані» (Рим. 2:13).** Ісус Христос, цитуючи слова Старого Завіту, підкреслював, що основою для дотримання заповідей є любов: **«Люби Господа Бога свого всім своїм серцем, і всією своєю душею, і всією своєю думкою! Це є перша і найбільша заповідь» (Матв. 22:37, 38).** Далі Він сказав:

«Друга – подібна до неї: Люби свого ближнього, як самого себе! На ці дві заповіді спираються увесь Закон і пророки» (Матв. 22:39, 40).

Таким чином, слова Ісуса Христа вказують, де беруть свій початок мир, гармонія і добробут людського суспільства: у способі мислення окремої людини, у доброзичливому ставленні до іншого, у служінні ближньому й у відповідальності перед Богом!

Господь сказав: **«Хто вчинить, щоб таким було їхнє серце в них, щоб боялися Мене і зберігали мої заповіді всі дні, щоб добре було їм і їхнім синам на віки?» (П. Зак. 5:29).**

Це запитання Бога показує нашу велику потребу: необхідно, щоб наші серця були сповнені страхом Божим. Він мало спільного має з людським страхом. Страх Божий — це страх згрішити, це страх перед гріхом. У цьому житті ми багато чого боїмося. Ми боїмося бути обдуреними, боїмося зазіхання на наше життя, на наше майно. Однак якби люди боялися вкрати, боялися заподіяти зло іншій людині, якби люди боялися засмутити Бога і мали б благоговіння перед Його святістю, то в цьому світі не було б зла. Господь дав Свій Закон для того, щоб через страх перед гріхом врятувати нас від смерті. **«Адже ж через Закон пізнається гріх!» (Рим. 3:20), а «заплата за гріх — смерть» (Римл. 6:23).**

Однак важливо пам'ятати, що сам Закон не є засобом спасіння. Апостол Павло сказав: **«Якби був даний Закон, здатний оживляти, тоді й праведність була б від Закону» (Гал. 3:21).**

Не Закон дає прощення й спасіння, а благодать Божя!

Тільки завдяки жертві Ісуса Христа людина може мати життя вічне. **«Бо заплата за гріх — смерть; дар же Божий — то вічне життя в нашій Господі Ісусі Христі» (Рим. 6:23).**

Бог міг би сказати: «Нехай грішник сам відповідає за наслідки своїх гріхів». Однак Він каже: **«Я не бажаю смерти безбожних, а радше, щоб безбожний повернувся з його дороги, і щоб він жив. Поворотом зверніть з вашої дороги. І чому вмираєте, доме Ізраїля?» (Єзек. 33:11).**

Закон Божий вказує на наші гріхи й допомагає відчувати потребу в Спасителі. Коли ми приймаємо Христа як свого особистого Спасителя, Він дарує нам прощення та силу дотримуватися Його заповідей, бо Він обіцяв: **«Покладу Мої закони в їхній розум, напишу їх на їхніх серцях» (Євр. 8:10).** Зовсім не складно робити те, що любиш, чи не так? Саме це й обіцяв Бог тим, хто піде за Ним. Він напише Свій Закон на їхніх серцях, щоб вони любили виконувати його. Тільки так людина може виявляти послух і слідувати за Богом.

Найбільший прояв любові та слухняності волі Божій наявний у житті Ісуса Христа. Тільки завдяки любові до

Свого Отця Христос міг дотримуватися Заповіді: **«Я, зберігши заповіді Мого Батька, перебуваю в Його любові» (Івана 15:10).** Ісус перебував у Божій любові, і для Нього непослух волі Отця був страшніший хресних мук. Тому-то темної ночі в Гефсиманії Син Божий молився: **«Батьку Мій, якщо можливо, хай Мене обійде ця чаша; однак не як Я хочу, а як Ти» (Матв. 26:39).** Він дозволив розпнути Себе на хресті, щоб людина отримала прощення.

Біблія говорить, що Христос з любові до людини **«з власною кров'ю... набув вічного відкуплення» (Євр. 9:12).** І тепер Він закликає показати нашу любов до Нього дотриманням заповідей: «Якщо любите Мене, збережете Мої заповіді» (Івана 14:15). **04**

ПІДГОТУВАЛА І. СУМАНОВА



ЯКЩО ОЧІ ВТОМЛЮЮТЬСЯ ЗА КОМП'ЮТЕРОМ

Що ми робитимемо, коли офтальмолог скаже, що за комп'ютером можна сидіти не більше чотирьох годин на день? Більшість, напевно, відмахнеться, адже сьогодні багато хто працює біля монітора.

Сучасне життя встановлює свої правила, і нам часто доводиться працювати за комп'ютером цілий день. Однак варто прислухатися до корисних порад лікарів-офтальмологів, щоб наші очі були здоровими.



ПОРАДА № 1

Найчастіше ми дивимося на монітор комп'ютера, не моргаючи. Це відбувається тому, що м'язи очей напружені. Однак напруга виникає не тільки через те, що ми зосереджені. Мерехтливе зображення на моніторі надмірно яскраве, воно складається з безлічі точок, тому вплив на очі в багато разів посилюється.

Чим нижча роздільність монітора, тим сильніше навантаження на зір. Тому використовуйте тільки монітори з високою роздільною здатністю. До речі, деякі люди перестали втомлюватися за комп'ютером, коли знизили яскравість монітора на 30% від стандарту. Можна також придбати комп'ютер зі спеціальним покриттям, яке знижує вплив на зір.

ПОРАДА № 2

Комп'ютер в офісі або в кімнаті потрібно поставити правильно. Необхідно виключити можливість появи на екрані відблисків від сонячного світла або від штучного освітлення. Монітор варто розташувати так, щоб ні ззаду, ні спереду світло на нього не падало.

Зручно поставити комп'ютер у кутку або задньою частиною до стіни. Незважаючи на це, під час роботи вікна необхідно закривати щільними шторами. Світло в приміщенні потрібно зробити неясним. Бажано, щоб з лівого боку від комп'ютера знаходилася настільна лампа, але світло від неї має бути приглушеним. Очі повинні бути на рівні середини монітора. Відстань від нас до монітора — не менше 60 см.

ПОРАДА № 3

Довго сидіти за комп'ютером не можна, це знають навіть діти. Та якщо за дітьми дивляться дорослі, то за нами, дорослими, нагляду немає. Тому ми щедро витрачаємо свій зір, цілодобово просиджуючи за комп'ютером. Якщо необхідно постійно дивитися на монітор, наприклад, редактору чи оператору, тоді слід робити перерви через кожні дві години.

Одна перерва становить п'ятнадцять хвилин. Тим, хто займається виключно набором тексту, відпочивати можна через кожні три години по п'ятнадцять хвилин, бо при наборі ми, скоріше за все, зосереджуємо погляд на клавіатурі й рідше дивимося на монітор.

Якщо ж у когось робочий день становить не вісім годин, а, наприклад, дванадцять, відпочивати від комп'ютера треба частіше. Бажано влаштовувати п'ятнадцятихвилинні перерви через кожну годину роботи. Окрема рекомендація для дітей та вагітних жінок: вони можуть сидіти за комп'ютером не більше двох годин на день.

ПОРАДА № 4

Під час перерв корисно приймати «ліки» проти втоми очей. Це спеціальні вправи, які відновлять зір.

- **У першу чергу розслабтеся. Нахиліться на спинку стільця, закрийте очі, акуратно промасуйте очні яблука кінчиками пальців.**
- **Сильно скосіть очі по черзі вправо і вліво, потім подивіться вниз і вгору. Повторіть вправу 10 разів.**
- **Візьміть маленький шматочок паперу розміром з конфетті від діроколу. Пофарбуйте його в чорний колір і наклейте на раму вікна. Дивіться пильно на цю точку, а потім переведіть погляд на краєвид за вікном крізь ту ж саму точку. Кожна така зміна фокусування погляду має тривати кілька секунд. Необхідно, щоб відстань між вами й вікном становила не менше 40 см. Повторіть вправу 10 разів.**
- **Приготуйте чистий аркуш паперу. Намалюйте або напишіть на ньому що-небудь. Можете взяти якийсь із документів, щоб заощадити час. Подивіться на нього здалеку, а потім, не відриваючи погляду, наближайте до очей, поки зображення не почне розпливатися. Так само, не відриваючи погляд, віддаліть листок на колишню відстань. Повторіть вправу 10 разів.**

ПОРАДА № 5

Часто лікарі радять застосовувати різні краплі для очей, які знімають запалення і втому. Існують також спеціальні комп'ютерні окуляри, що містять світлофільтр. Якщо дивитися крізь такі окуляри на монітор, буде створюватися ефект, ніби ми дивимося не на комп'ютер, а на зелену галявину, бачимо зображення, до якого звикли. Виглядають такі окуляри на обличчі досить симпатично.

Бережіть свої очі і будьте здорові!





Місяць. Юрій Поліщук



Веселка серед ромашок. Діана Грінь

МЕГАПІКСЕЛІ ТВОРІННЯ

oznakychasy@gmail.com



Карпати. Дмитро Медведєв



Горець. Наталя Чурсіна

РОЗДУМИ

Закон укладення

**«Що лиш людина посіє,
те й пожне» (Гал. 6:7).**

Чи доводилося вам чути коли-небудь про закон укладення? Звісно, чули, адже він існує і діє в усіх сферах нашого життя! І звучить він так: «Що посіє людина, те саме й пожне».

Наше життя влаштоване таким чином, що люди постійно чимось зайняті, щось роблять, про щось роздумують, мріють, до чогось прагнуть.

**Господь дарує людині
сили, здоров'я, талан-
ти й час. І те, куди люди
вкладають всі ці дари,
є прямо пропорційним
до того, що вони отри-
мують в цьому житті і
якою буде їхня вічна ви-
нагорода.**

Наприклад, людина може використати свій талант на створення вакцини від раку, а може вкласти його у створення бактеріологічної зброї. Люди можуть свої сили і здоров'я вкласти у допомогу тим, хто голодує, а можуть створити злочинне угруповання.

Ми можемо згаяти свій час на комп'ютерні ігри, а можемо – на турботу про інвалідів. Можемо обдумувати як помститися кривдникові, або ж роздумувати про милосердя нашого Ісуса...

Щодня люди порядкують своїм життям так, як хочуть самі. Вони будують своє життя, вкладають сили й здоров'я і, звичайно ж, отримують результати своїх

вкладень. Але часто-густо ці результати їх зовсім не радують.

Одна моя знайома повірила в Христа в похилому віці. На той час вона вже була серйозно хворою і скаржилася: «Чому мене Господь так покарав?» Нещасна не розуміла, що покарав її не Бог, а вона сама, адже всі минулі роки не дотримувалася законів здоров'я і не розуміла закон укладення. Вона палила, вживала шкідливу їжу, рідко була на свіжому повітрі, не утрудняла себе прогулянками пішки, хоча в неї була сидяча робота. Жінка також часто була в недоброму гуморі й мало відпочивала. В результаті сама заробила собі цілий «букет» хвороб, і тепер їй не варто когось звинувачувати! Адже що людина посіє, те й пожне.

Я знаю матір, яка дуже засмучувалася через свого дорослого сина. Вона стверджувала, що він її не поважає, критикує, докоряє і не каже їй добрих слів. Син же у відповідь на її докори виправдовувався: «Мама виховувала мене криками та критикою, ніколи не хвалила мене, завжди докоряла навіть за дрібниці, ніколи не зважала на мою думку. Де ж мені було навчитися повазі до людей, добрих слів і теплоти»? Так, ця мати також не усвідомлювала, що закон укладення діє в сімейних стосунках. Вона сіяла критику й докори, забувала про добрі слова, а тепер пожала докори та критику сина.

В іншій сім'ї батько весь час ображався на свою дочку, яка дуже рідко приходила відвідати його. Та ж казала, що тато сам її так навчив, бо завжди був зайнятий на роботі або своїми справами, і ▶

Йому ніколи не вистачало часу побути з нею, пограти, поговорити. «Хоч у мене були батьки, але я почувалася дуже самотньою, тому що їм завжди бракувало для мене часу», – з гіркотою згадувала дочка. Цей батько також не знав про закон укладення. Він сіяв самотність у серці доньки, обділяючи її своєю увагою, і тепер, у старості, сам пожинав самотність...

Ще одна моя знайома скаржилася своїй подрузі: «Мій син мене зовсім не слухає, він став агресивним, жорстоким, почав вести розгульний спосіб життя». Подруга запитала: «Чим він раніше займався у вільний час?» Жінка відповіла, що він часто дивився бойовики, годинами «сидів в Інтернеті» на сайтах із сумнівним змістом, слухав легковажну музику і спілкувався з такими ж друзями. Тоді подруга сказала: «Він засіяв своє серце поганим насінням, і тепер усе це відбивається на його думках і вчинках – та ж аморальність і жорстокість».

Що посіє людина, те й пожене

Якщо людина посіє на городі насіння моркви, то вона ніколи не отримає помідори, як би цього не хотіла! Коли людині кажуть добрі слова й посміхаються, то у відповідь вона також посміхається і відповідає добрим словами. Якщо ж на людину накричали, тоді й вона ладна одразу ж накричати у відповідь. Так діє закон укладення!

Господь подарував нам життя. Ми вільні й мо-

жемо вкласти його куди самі захочемо, але і пожинати плоди будемо тільки ми...

Ми можемо вкласти усі наші сили в багатство, славу, але все це дасть нам лише якесь тимчасове «щастя». За гроші ніхто не зможе купити собі вічну молодість, силу, красу, здоров'я, любов і життя.

Проте все може бути і по-іншому. Ми можемо вкласти своє життя в пізнання його сенсу, у спілкування з Небесним Батьком, у вивчення Біблії й допомогу людям і отримати те, що ніколи не набуде жоден невірний, – мир, спокій і радість у серці, постійне перебування поряд зі всемогутнім Другом, допомогу й підбадьорення в усіх життєвих випробуваннях, а також порятунок і вічне життя!

Наш мудрий і безмежно добрий Небесний Батько віддав найдорожче, що в Нього було, – Свого Сина – для спасіння кожного з нас. Ісус віддав Своє життя до останку: Він мало їв, мало спав, багато працював, завжди молився й невпинно робив добро. Христос сіяв любов, доброту й надію в серця усіх, з ким спілкувався. Він хотів засіяти Своєю любов'ю увесь світ, щоб у серцях людей запалилися нові прагнення, нові мрії та нові сподівання. Ісус знав закон укладення й тому отримав і отримує такий щедрий урожай: багато душ здобувають мир, спокій, любов та надію в Ньому.

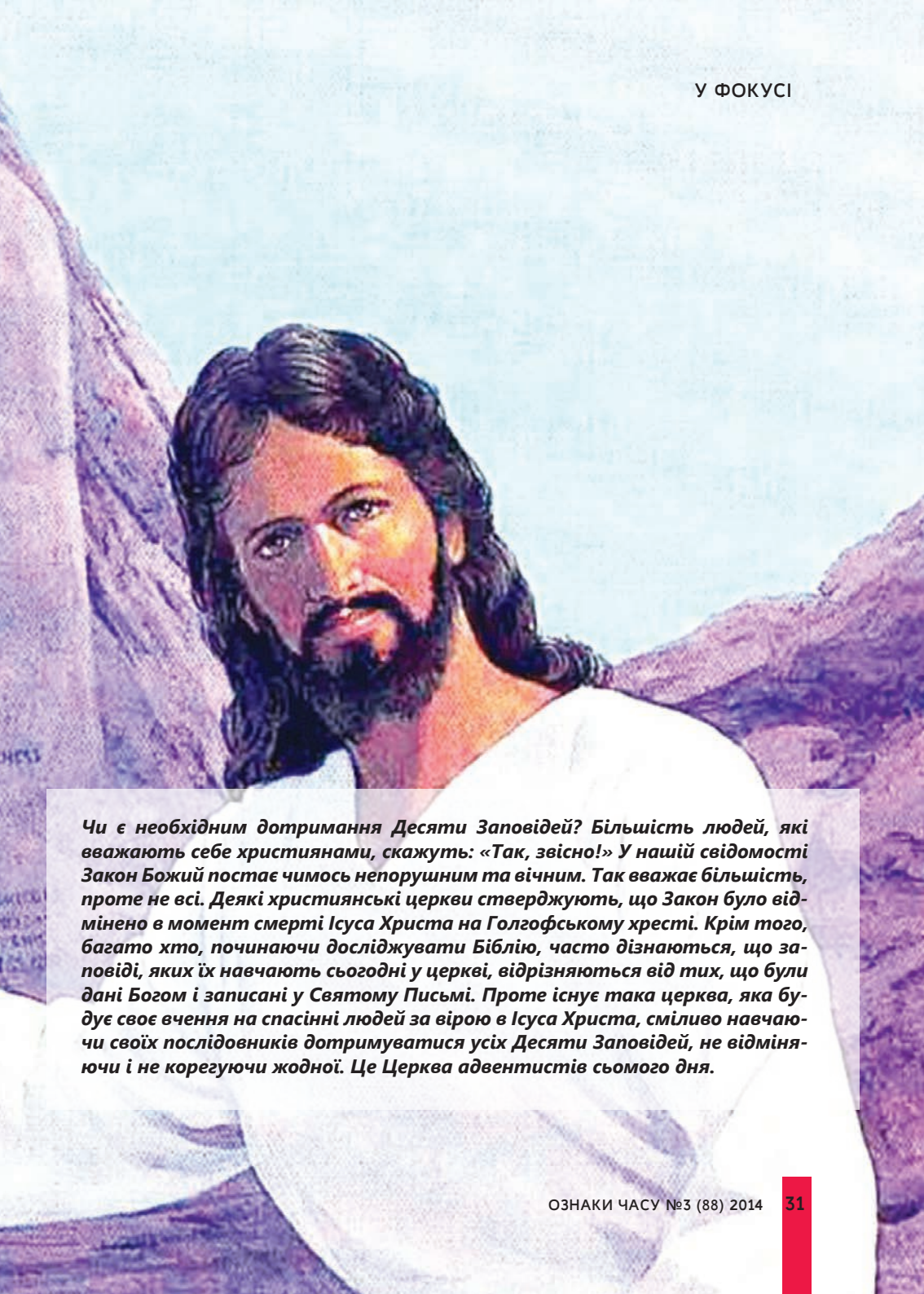
Господь закликає і нас уважно ставитися до закону вкла-

дення і обдумано вкладати Його дари – сили, здоров'я, таланти, думки та час – у нетлінні речі. Якщо в нашому житті (у душі, в сім'ї або у взаємовідносинах з близькими) виникають проблеми, то, напевно, щось не те ми сіємо у свої серця й серця своїх ближніх. Підтримуймо постійні близькі стосунки з Господом, щоб знати, як у найкращий спосіб нам вкладати скарби свого життя, аби отримувати справжню радість на цій землі та вічну радість у Царстві нашого люблячого Творця! 04

О. МАСКІНА



Два Закони



Чи є необхідним дотримання Десяти Заповідей? Більшість людей, які вважають себе християнами, скажуть: «Так, звісно!» У нашій свідомості Закон Божий постає чимось непорушним та вічним. Так вважає більшість, проте не всі. Деякі християнські церкви стверджують, що Закон було відмінено в момент смерті Ісуса Христа на Голгофському хресті. Крім того, багато хто, починаючи досліджувати Біблію, часто дізнаються, що заповіді, яких їх навчають сьогодні у церкві, відрізняються від тих, що були дані Богом і записані у Святому Письмі. Проте існує така церква, яка будує своє вчення на спасінні людей за вірою в Ісуса Христа, сміливо навчаючи своїх послідовників дотримуватися усіх Десяти Заповідей, не відмінюючи і не корегуючи жодної. Це Церква адвентистів сьомого дня.

Крім «Не вб'єш», «Не вкрадеш» та інших загальновідомих заповідей, адвентисти не беруть ім'я Бога свого на даремно, не роблять собі ідола, ані будь-якої подоби й не поклоняються їм, не роблять ніякого діла в суботу – благословенний, освячений Богом день, про який сповіщає четверта заповідь Закону.

А що каже стосовно дотримання Десяти Заповідей Сам Бог? Чи відмінив Ісус Закон? Чи змінив Він хоча б одну із заповідей? Відповідь на це питання можна знайти, уважно досліджуючи Біблію.

Святе Письмо дійсно говорить про те, що закон був знищений Христом. У Посланні апостола Павла до Ефесян 2:14-15 ми читаємо: «...Зруйнував своїм тілом перегородку, знищивши ворожечу, усунувши закон заповідей навчаннями». Утім, апостол, котрий це написав, також сповіщає: «Тож чи знищуємо закон вірою? Аж ніяк ні, – ми стверджуємо закон» (Рим. 3:31). Чи можна уявити, що, звертаючись до однієї церкви, богонатхненний автор каже про те, що закон було відмінено, але звертаючись до іншої, виголошує «ніяк»? Імовірно, йдеться про два різних закони. Що ж це за закони і чим вони відрізняються?

Перший відомий запис зводу Божественних законів було зроблено за часів виходу, коли Господь вивів Свій вибраний народ з Єгипту. Через Мойсея Бог почав давати людям відкриття для повчання й керівництва, і з того дня всі Божі слова, звернені до людини, включаючи Його закони (за одним дивовижним винятком) були записані пророками. Згаданий виняток

являє собою Кодекс, котрий Бог звістив людям Своїм власним голосом. Священна історія не знає жодної іншої заповіді, яку Бог звістив би людині у Всій своїй надприродній полум'яній славі. Ось що сказав Мойсей про цю величну подію: «Дослідіть перші дні, що були перед тобою від дня, в якому створив Бог людину на землі, і від кінця неба до кінця неба, чи сталося за цим великим словом, чи таке було чути. Чи почув нарід голос живого Бога, що говорив з посеред огня, так як ти почув і остав живим» (П. Зак. 4:32, 33).

Після того як Бог виголосив свій Закон, або ж Десятислів'я (Декалог), «і не додав» (П. Зак. 5:22). Урочисте звернення Господа до народу завершилося. Потім Він написав Своєю рукою Закон «на двох камінних таблицях» (П. Зак. 5:22). В історії людства немає жодного документа, який би носив на собі сліди Божої руки. «І таблиці були божим ділом, і письмо було божим письмом викарбованим на таблицях» (Вих. 32:16). Повний текст Десяти Заповідей наведено у 20-му розділі книги Вихід.

Бог звелів Мойсеєві покласти кам'яні таблиці до ковчегу заповіту, над яким сяяло святе світло Божої присутності. Жоден інший звід законів туди не було вміщено. «В кивоті не було (нічого) за вийнятком двох камяних таблиць, таблиць завіту, які туди поклав Мойсей на Хориві» (1 Цар. 8:9). Це говорить про те, що даний Кодекс сприймався як основа завіту між Богом та ізраїльтянами. Отже, ми бачимо, що Десятислів'я – це особливий звід законів Божих, котрий не можна змішувати з жодним іншим.

Водночас слід сказати, що Декалог був не єдиним Законом, котрий Бог дав на Синаї. Люди отримали закони, що зветься церемоніальними, в яких містяться правила звершення релігійних обрядів, призначених давнім юдеям; це стосується жертв та приношень, річних свят і обов'язків священства. Книга Левит присвячена опису саме таких вказівок. Окрім того, були також громадянські закони, необхідні

для керування юдеями як народом: наприклад, закони про шлюб, розлучення, рабів та власність (див. Вих., розд. 21).

Проте церемоніальні та громадянські закони не дав Ізраїлеві безпосередньо Бог — вони отримані через Мойсея.

Сказавши, що Господь написав Декалог «на двох кам'яних таблицях», Мойсей одразу ж додає: *«І мені заповів Господь в тому часі навчити вас оправдання і суди, щоб ви їх чинили на землі, до якої ви входите туди її унаслідити»* (П. Зак. 4:14). *«Коли ж Мойсей закінчив писати всі слова цього закону до книжки, до самого кінця, і заповів Левітам, що носять кивот господнього завіту, кажучи: Взнявши книжку цього закону, покладіть її з боку кивоту завіту Господа Бога вашого, і буде там в тебе на свідчення»* (П. Зак. 31:24-26). Тобто книга закону

мала знаходитися з правого боку ковчега заповіту, але не в самому ковчезі, як Десять Заповідей.

Зважаючи на те, що церемоніальний закон та громадянські законодавчі акти були записані Мойсеєм, у Біблії вони зазвичай називаються «Законом Мойсеєвим». «Закон Мойсея», звичайно ж, був і Божим законом, адже Бог є автором усього, що написав



Мойсей. Беручи це до уваги, ми вже не дивуємося, що іноді Біблія називає закон «законом Господнім», хоча таких випадків небагато. Тим не менш ніде у Біблії Декалог не названо Законом Мойсеєвим.

Але саме про «Закон Мойсея» (церемоніальний) сказано, що його було зруйновано смертю Ісуса

Христа, адже після Його жертви, принесеної на хресті, церемоніальні жертвоприношення вже не мали сенсу.

Ось що Новий Заповіт каже про дотримання Закону: *«Ісус сказав йому: ...Як хочеш увійти до життя, додержуй заповідей»* (Матв. 19:17). Після цього Христос одразу називає деякі з Десяти Заповідей. Ось іще один приклад непорушності Божого Закону навіть після смерті Христа: *«Повернувшись, вони приготували пахоці та миро, а*



ДЛЯ БОГА НЕМАЄ
НЕВИЛІКОВНИХ ХВОРОБ ...

ЛОМА ЛИНДА 360°

Дивовижні історії зцілення
з Медичного Центру
Університету Лома Лінда

П'ЯТНИЦЯ **21:00** / У ВЕРЕСНІ

СМОТРИТЕ
НА ТЕЛЕКАНАЛІ
«НАДІЯ»



Шукайте ТК «Надія»
в кабельних мережах,
Інтернеті (www.hope.ua)
і на супутнику Astra 4A :
5° сх.д., 12 284 V,
SR 27.500, FEC 3/4

В ЖОВТНІ / **21:00** П'ЯТНИЦЯ

«ШЛЯХАМИ АПОСТОЛА ПАВЛА»



в суботу спочивали, згідно із заповіддю» (Луки. 23:56). У день смерті Спасителя Його учні турбувалися про дотримання четвертої заповіді Декалога. Апостол Павло каже про Закон як про єдиний засіб визначення гріха: «Але я пізнав гріх тільки через закон. Я не знав би злого жадання, якби закон не повелів: Не пожадай» (Рим. 7:7). Тут ідеться про продовження легітимності десятої заповіді Десятислів'я. А ось ще одне згадування апостолом 6-ї та 7-ї заповідей Декалога: «Бо хто ввесь закон збереже, а згрішить в одному, той став винним у всьому; бо хто сказав: Не чини перелюбу, той сказав і: Не вбивай. Коли ж не робиш перелюбу, а вбиваєш, ти став порушником закону. Так говоріть і так робіть, бо будете суджені законом волі» (Як. 2:10–12).

Напевно, кожному доводилось у захваті милуватися густим, соковитим листям величного дерева та, підійшовши ближче, раптом виявити, що стовбур оповитий довкола якоюсь лозою, і те, що здавалося нам єдиним цілим, насправді є поєднанням двох рослин.

Декалог можна порівняти з величним деревом із десятима міцними гілками, котрі наші прабабки побачили квітучими в райському саду. Після їх гріхопадіння поряд було посаджено лозу церемоніального закону, яка почала бурхливо рости за часів виходу. У наступні віки люди дбайливо доглядали її, забуваючи про дерево, і так тривало доти, доки листя цієї лози майже не закрило дерево й не задушило його. Цей приклад дозволяє зрозуміти, чому сьогодні деякі християни, дивлячись на біблійний опис цього дерева, оплетеного лозою, не помічають, що перед ними дві рослини. Це стає ще більш помітним, коли вітри богословських дискусій починають розхитувати гілля. Проте, як і у випадку зі справжнім деревом, будь-які сумніви зникають, якщо увага концентрується не на верхніх гілочках, а на стовбурі та корінні. Вивчаючи походження законів, ми позбавимося усіляких сумнівів у тому, що перед нами два закони. Один із них – тимчасовий, який існував до жертви Ісуса Христа та вказував на неї, другий – вічний та незмінний моральний Закон Десяти Заповідей – є критерієм, за яким Бог судитиме кожну людину. 04

Підготувала Ю. Коровіна

Хто навчив бджолу?

Комп'ютери та ракети, словники та літаки є продуктом людського генія і результатом напруженої роботи, а люди, котрі створюють усе це, виникли в результаті сліпого випадку. Так нам кажуть, у цьому нас переконують.

Та чи відомо нам, що звичайна бджола може без особливих зусиль цілковито спростувати доводи атеїстично налаштованих мислителів?

Скажіть, чи багато неймовірної сили ми згодні приписати такій природній

складовій буття, як час? Якщо еволюція відбувалася, то яким чином? Чи не розумніше буде поставити кілька конкретних запитань в одній невеликій галузі?

Разом прослідкуймо дивовижне життя звичайних медоносних бджіл. Обіцяю, що нас чекають сюрпризи, а тих, хто приписує заслугу творіння чарівній силі часу, здатного в минулому на те, чого він не в змозі зробити сьогодні, вітаю з доволі важкою дилемою!

Ви коли-небудь помічали, що бджоли — чудові архітектори? Вулик зі звичайними рядами шестигранних ко-

мірок із воску — це шедевр будівельного мистецтва. Воскові палаци, які ми називаємо стільниками, будуються молодими бджолами, які не досягли сімнадцятиденного віку. Однак усі чарунки однакового розміру, шестигранні, а кожні три пари перегородок є стінками сусідніх комірок. Їхня товщина — усього 0,07 міліметра, але вони настільки міцні, що один кілограм стільників здатний витримати до двадцяти п'яти кілограмів меду.

Звідки ці юні бджоли знають, що шестигранник має найменший периметр і, отже, вимагає найменше будівельного матеріалу? Звідки вони знають, що шестигранні комірки є найбільш оптимальними й економічними? Хто їм про це сказав?

Проте бджоли будують їх без усяких проектів, креслярських дощок і кутомірів. І кожна чарунка досконала — саме такого розміру, який підходить бджолі!

Яка ж технологія будівництва стільників? Бджоли якимось чином прикріплюються до даху вулика, як гірлянди. Іноді це відбувається в дуплі дерева. Одна бджола причіпляється до даху, інша чіпляється за її лапки, що звисають, і так далі. Ланцюжок бджіл стає дедалі довший; розхитуючись з боку в бік, вони з'єднуються з бджолами, які висять праворуч і ліворуч, поки не утворюють щось на кшталт живої завіси.

Вони підвішуються таким чином для того, щоб виробляти віск. Бачте, у бджіл є чотири воскових кишені по обидва боки черевця. Приблизно після двадцяти чотирьох годин такого висіння з кишень починає виділятися

віск. Коли бджола відчуває, що віск готовий, вона дереться по спинках інших бджіл, дістає віск із кишень, пережовує його й укладає в стільники.

Спочатку бджоли просто виділяють віск. Потім ліплять чашечки грубої форми, забираються всередину й утрамбовують підлогу та стінки. Це заняття, мабуть, викликає вібрацію, яка дозволяє бджолам визначати еластичність і товщину корпусу стільника. У результаті — ідеальна форма та неймовірно тонкі стінки. Ось так і будуються ці справді унікальні споруди.

Бджоли виконують свою роботу в тісній співпраці, немов завдання для кожної з них були визначені у спеціальній інструкції! Напевно, у них прекрасна організація. Але хто нею керує? Відомо, що жодна бджола не трудиться заради себе, усі вони живуть заради вулика. У вулику можуть співіснувати від сорока до сімдесяти п'яти тисяч бджіл і навіть більше, й усі вони працюють у повній гармонії, як єдине ціле.

Проте хто ж їхній лідер? Можливо, матка? Ви скажете, що вона проявляє своє верховенство тільки в період роїння. Та й тоді робочі бджоли відіграють головну роль при визначенні місця розташування нового гнізда. Матка — це яйцевідкладна машина. За один день вона здатна відкласти до двох тисяч яєць. Крім того, вона явно посилає хімічні сигнали, що якимось чином дозволяють бджолинім сім'ї нормально функціонувати. Кажуть, що в присутності матки для будівництва стільників потрібно менше сотні робочих бджіл, а без неї — тисячі. Та чи є вона лідером вулика? Звичайно, ні.

Труті теж не лідери. Ці бджоли-

самці – абсолютні нероби. Вони проводять своє життя в очікуванні шансу спаритися з маткою в її шлюбному польоті.

Справжнім дивом вулика, безперечно, є робочі бджоли. Але в них немає лідера. Та, незважаючи на це, вони примудряються все робити правильно!

Бджіл цікавлять дві речі — пилок і нектар. І те, й інше вони знаходять у квітах. Коли надходить час летіти на квіткові луки, виявляється, що бджоли дивовижно оснащені для цієї мети. По-перше, бджола — це блискуче спроектована літальна машина. Створені людиною вантажні літаки здатні нести корисний вантаж, що становить приблизно 25 відсотків від їхньої ваги. А бджоли можуть нести вантаж, рівний своїй вазі.

Бджолі не потрібен пропелер або двигун. На своїх широких коротких крилах вона і піднімається, і мчить вперед. Бджола вміє пересуватися вгору і вниз по вертикалі, вміє ширяти в повітрі. Коли бджола опускається на квітку, її маленькі крила складаються в долі секунди. Якщо виникає необхідність провітрити вулик, вона використовує крила як вентилятор.

У бджоли є три місця для розміщення вантажу. Це зоб, у якому вона переносить нектар, і два кошики на задніх лапках для збору пилку. Уявіть собі вантажний літак із контейнером, який бовтається десь під корпусом!

Чи є ці пилкові кошики чимось таким, що розвинулося за потреби? Що ж, людина вперше описала бджолу близько 3000 р. до Р. Х. Тоді у неї були пилкові кошики, і з тих пір нічого не змінилося!

Бджола здатна висмоктати необхідний об'єм нектару за хвилину. Щоб

ущерть наповнити кошики пилом, їй потрібно три хвилини. Як вона це робить? Бджола занурюється у квітку, струшуючи своїм тілом пилок із пилкових коробочок. Жовта пудра розлітається всередині квітки й осідає на волоски, що вкривають тіло бджоли.

Утім далі не все так просто. Як вона поміщає пилок у кошики? І чому пилок не விடுவється під час польоту? Такий вантаж треба обов'язково зволожити, утрамбувати й рівномірно розподілити на обох лапках. Хочете — вірте, хочете — ні, але бджола саме так і чинить, причому робить усе це, ширяючи в повітрі або повиснувши на одній лапці!

А зараз розглянемо ще одну унікальну здатність бджіл. Ось маленька бджілка, яка виступає у ролі розвідника, знайшла квіткові луки й готова повернутися до вулика зі зразками нектару та пилку. Як вона знайде зворотний шлях? Зважайте, що це може бути відстань у кілька кілометрів, а розвідниця у своїх пошуках зазвичай часто міняє напрям, перш ніж знайти поляну. Проте бджола полетить прямо до вулика!

Хто розповів їй, як це зробити? Яким навігаційним обладнанням вона користується? Як, повернувшись до вулика, вона повідомить тисячам своїх подруг про місцезнаходження виявленого нею скарбу?

Відомо, що бджоли чудово розрізняють запахи. Коли якась бджола прилітає у вулик із нектаром, зібраним неподалік, решта бджіл покидають вулик і летять прямо до джерела. Вони діють з такою точністю, наче у них є внутрішні годинники. Якщо бджоли виявля-

ють, що їжа доступна в певний час дня, то наступного дня прилітають за добавкою саме в цей час.

А що як квіти знаходяться на відстані декількох кілометрів від вулика? Напевно, у цих крихітних істот повинні існувати якісь межі відчуття запаху. Як же їм бути? Як маленька розвідниця передасть своїм подругам нову інформацію?

Ви не чули про це? Тоді дозвольте розповісти вам про «вихилястий танець».

Іноді повернення бджоли з нектаром і пилком супроводжується своєрідним спектаклем, які багато фахівців розглядають як спосіб, за допомогою якого бджоли розповідають про місцезнаходження джерела нектару. Першопрохідниця дає подругам спробувати нектар і цим їх розбурхує. Потім вона виконує перед ними химерний танець, який називають вихилястим, тому що, танцюючи, бджола виляє своїм черевцем. При цьому вона описує фігуру, що нагадує вісімку. Найдивовижніше, що кут руху у вертикальному польоті зображує горизонтальний напрямок від вулика до джерела їжі по відношенню до напрямку на сонце.

І не тільки це. Кількість па бджолиного танцю за хвилину вказує на відстань до луки. Дивно, але це число обернено пропорційне відстані, тобто чим далі знаходиться лука, тим менше рухів робить танцівниця. Іншими словами, якщо бджола описала десять кіл за п'ятнадцять секунд, то квіткова лука знаходиться на відстані ста метрів. Та якщо бджола рухається по-вільно, описуючи, наприклад, два кола

за п'ятнадцять секунд, то квіти ростуть на відстані шести кілометрів від вулика. Невеликі розрахунки показують, що це відношення до відстані не чисто арифметичне, а логарифмічне! Що ви на це скажете?

Який мозок у цієї маленької медоносною бджоли? Хто навчив цих крихітних істот співвідносити кути напрямів і відстані з танцювальними па? Якщо до цього додумалася якась одна бджола, то як вона навчила інших? І чому мільйони бджіл у різних кінцях землі розуміють цю мову?

На той випадок, якщо ви схильні сумніватися, пропоную поміркувати над наступним. За допомогою танцю бджола здатна передати інформацію про місцезнаходження луки людині. Люди її розуміють, адже вони спостерігають за її танцем і знаходять потрібну поляну. Хіба це менш дивовижно? Хіба повідомлення інформації людині мовою логарифмів — це менше диво, ніж повідомлення інформації іншим бджолам? Думаю, що ні.

Повторюю — який же мозок у цієї маленької бджоли? Чи випадкова її поведінка?

Один автор висловив гіпотезу про те, які засоби необхідно мати під руками, якщо ми захочемо відтворити схему внутрішнього упорядкування медоносною бджоли і скопіювати систему її орієнтації та управління польотом: «Внутрішній годинник. Поляризаційний датчик. Прилад для обчислення азимута. Інструмент визначення істинної вертикальності. Апаратура обчислення шляху. Індикатор швидкості та напрямку вітру. Тригонометричний калькулятор і

таблиці. Індикатор швидкості повітряного потоку і шляхової швидкості».

Після того, що ми дізналися про можливості медоносною бджоли, цей список не здається перебільшенням.

Цікаво, чи знаєте ви, наскільки корисна бджола — корисна для самого життя? Бджоли, звичайно, не можуть існувати без рослин і квітів з їхнім пилом і нектаром, але це виключно взаємовигідна співпраця. Багато видів рослин і квітів не могли б жити і розмножуватися, якби їх не запилювали бджоли. Найпрекрасніші квіти й найбільш плодоносні рослини просто зникли б з лиця землі. Це була б неоправдана втрата!

А от зараз давайте подумаємо разом: невже бджола з таким чудовим оснащенням, необхідним для її діяльності, виникла випадково? Або поступово трансформувалася протягом довгих століть?

Що було б, якби бджола спочатку виникла без пилових кошиків на задніх лапках? Що, якби в неї були ці корзинки, але були відсутні колінні суглоби, які утримують пилок, або вона взагалі не вміла б цього робити? Змогла б бджола збирати пилок, якби на її тілі не було спеціальних волосків? А що, якби у неї не з'явився зоб для збору нектару або не було необхідного оснащення для виробництва воску? Чи якби бджолиний віск не витримував високої температури вулика? Що, якби бджоли не знали, що для виділення воску треба провисіти двадцять чотири години на гірлянді чи як приготувати королівське желе для годівлі матки, аби вона загинула?

І, нарешті, як жити бджолі, якщо б

вона не вміла знаходити зворотний шлях до вулика? Або шлях до квіткової луки?

Запитання сиплються лавиною, їм ніколи не буде кінця. Я вважаю, ви розумієте, що будь-який елемент фізичного оснащення бджоли був би марний за відсутності інших. Щоб приносити користь, усі пристосування повинні були з'явитися одночасно, а не поступово!

В іншому варіанті, якщо еволюція мала місце, уявіть наступне. Ця найперша бджола десь у далекому минулому сидить на гілочці. Що це за бджола? Матка? Але матка не здатна до відтворення за відсутності трутнів. Може, це трутень? Але трутні не розмножуються без матки. Тоді робоча бджола? Навряд чи, бо робочі бджоли теж не здатні до самовідтворення.

Не можна не дійти висновку, що вся родина повинна була виникнути відразу, одночасно, причому у кожній бджолі всі пристосування повинні були бути спочатку повністю розвинені й готові до дії! Таким чином, навіть приблизне вивчення будови, поведінки та можливостей бджіл і птахів дозволяє зробити висновок, що еволюцією в цьому випадку й не пахне. Це вказує на миттєве творіння всієї бджолиної сім'ї!

Чи не краще повірити простій, не запутаній, відвертій розповіді, яку ми знаходимо на першій сторінці Біблії? «На початку створив Бог небо і землю» (Бут. 1:1).

Незабутній святвечір 24 грудня 1968р. Вперше у своїй історії люди здійснили політ навколо Місяця. І хіба не знаменно, що Френк Борман, Джеймс Ловелл і Вільям Андерс того

історичного вечора, дивлячись з далекого космосу на підвішену в безмежному мороці Землю, визнали доречним прочитати, як послання землянам, перший розділ книги Буття? Співробітники газети «Нью-Йорк Таймс» так написали про цю передачу з місячної орбіти: «Чомусь це було напрочуд доречно!»

Тільки за кілька місяців я дізнався про досить дивну подію, що сталася того вечора. У космічному центрі Х'юстона, звісно, були присутні безліч представників преси, в тому числі й іноземної. Серед них були і два журналісти з однієї країни, яку я не буду називати, — країни, яка не визнає християнську культуру. Вони дуже зацікавилися космічним польотом, а читання астронавтами першого розділу книги Буття справило на них величезне враження. Вони інтуїтивно відчували, що відбувається щось дуже важливе. Журналісти дочекалися, поки їх змінять, і коли службовець НАСА вийшов у коридор, підійшли до нього і ввічливо запитали, чи не можна отримати копію тексту, який щойно читали астронавти. Службовець, намагаючись не видати свого здивування, відповів: «Зрозуміло. Коли ви повернетесь до готелю, відкрийте ящик нічного столика. Там ви знайдете книгу в чорній палітурці. Текст, який читали астронавти, знаходиться на першій сторінці».

«Щиро дякуємо! З боку НАСА було дуже люб'язно доставити цей текст у наш номер!» — відповіли журналісти.

Те, що сталося, викликає посмішку. Та все ж таки — на початку (дуже давно) щось сталося. Сталося щось дуже важливе: створювалася планета

Земля, на сцені з'явилася людина.

Для мільйонів людей цей день завжди був таємницею. Проте так не має бути, бо Господь дбайливо забезпечив нас текстом, який свідчить: «На початку створив Бог небо і землю».

Дійсно, що могло бути правильніше і доречніше того незабутнього святвечора, та й будь-якого іншого дня, ніж визнати, що прекрасна блакитна куля, на якій ми живемо, спокійно пливе у просторі не з волі випадку, а тому що туди її помістив Господь?

Бог помістив її туди, бо в Нього був якийсь задум, що стосується цієї кулі й кожної людини, яка на ній живе, задум, що стосується вас і мене. Що може бути краще цієї звістки? **ОЧ**

Дж. Вандеман

«Істина чи пропаганда»



Коли забувати корисно

**«Забуваючи те, що позаду, і прямуючи до того, що попереду»
(Филп. 3:13).**

Чи доводилося вам чути скарги на погану пам'ять? Ось учень докладав чимало зусиль, намагаючись усе запам'ятати, а коли прийшов до школи й треба було відповідати, – забув усе і не склав іспит.

Домогосподарка хотіла запам'ятати рецепт смачного пирога, але коли повернулася додому – все забула.

Можливо, і ви неодноразово скаржилися на забудькуватість? Ми заздримо людям з хорошою пам'яттю, і здається, що забудькуватість – великий недолік, великий мінус у нашому житті. Ось якби назавжди зберегти в пам'яті все, що відбувалося в нашому дитинстві, чого навчилися у школі, що колись читали, бачили або чули!

Скільки часу ми витрачаємо на пошуки предметів, бо не пам'ятаємо, куди їх поклали? Скільки запитань доводиться знов і знов ставити, якщо ми забули відповіді на них? Скільки сил ми витрачаємо марно, забувши, що і як краще зробити?

Звичайно, забудькуватість – негативна властивість.

Проте кожна монета має два боки

Подивимося з іншого боку. Уявімо, що нас хтось сильно скривдив, образив. Ми почуваємося глибоко пораненими й ніяк не можемо заспокоїтися, не можемо їсти, не спимо вночі, переживаємо. Наступного дня хтось знову зробив нам боляче. Ще перша рана не загоїлась, а тут друга, третя, четверта. На кожному кроці самі неприємності – усе це накопичується в душі та не дає спокою. Ми тільки й думаємо про те, що нас образили, що не можемо цього забути. І з часом накопичиться стільки образ, стільки неприємного, що ми не витримаємо такого життя.

Якщо все життя пам'ятати кожне неприємне слово, недобрий погляд, кожному образу, прикрість і кожне горе, хіба у нас був би хоч один щасливий день у житті? Я сумніваюсь.

Бог знав, що для людини не є корисним усе життя пам'ятати образи й прикрощі, і тому створив нас таким чином, щоб ми могли не лише запам'ятовувати, але й забувати. Це один із дарів Божих для нашого блага. Апостол Павло у Посланні до філіп'ян 3:13, 14 каже: «*Брати,*

я себе не вважаю тим, що досягнув. Забуваючи те, що позаду, і прямуючи до того, що попереду, з ревністю женуся до мети – за нагородою високого Божого покликання в Ісусі Христі».

Як же влаштована наша пам'ять?

Мозок людини – диво досконалості. Усі враження, які ми отримуємо чрез слух, зір, нюх, дотик, смак, зберігаються в нашій пам'яті. Мозок настільки великий, що ми за все життя використовуємо лише невелику частину усіх мозкових клітин.

Новий день дарує нові враження, і все це накопичується в пам'яті. Однак те, що сталося раніше, поступово тьмяніє, втрачає свою чіткість, йде на задній план, замінюється новим. Старі враження не зникають зовсім, вони можуть у будь-який момент спливати з підсвідомості під час розмови, уві сні. Щось незначне може викликати в пам'яті старий образ, але біль утрати чи образи буде менш гострою, рана гоїться, і це добре!

Бог так влаштував нас, що МИ МОЖЕМО ЗАБУВАТИ МИНУЛЕ та спішити до того, що попереду! Адже попереду так багато доброго, корисного і святого, що минуле не повинно завжди займати й турбувати нас.

Розповідають про художника, який не писав нічого іншого, як тільки левів: великих і маленьких, у групах і самотійно, в різних позах і видах. Одного разу його попросили зобразити ескіз для торгової марки од- ▶

нієї фірми. Художник запропонував зобразити лева. Але йому сказали, що бажано зробити зображення ангела. «Гаразд, – відповів художник, – я намалюю ангела, але обличчям він буде схожий на лева». Леви – це було все, що він міг писати.

Багато людей схожі на цього художника. Вони не можуть говорити ні про що інше, як тільки про свої старі образи. Для таких людей життя – суцільна прикрість.

Кожна людина рано чи пізно має переконатись, що вона повинна щось забути, інакше не зможе стати щасливою.

Особливо це стосується духовних речей. Ми не можемо все життя носити в собі всі помилки й гріхи минулого. Це буде непосильний тягар. Ми можемо розчаруватися і впасти у відчай. Господь цього не бажає. Він не хоче, щоб ми розчаровувалися в житті, щоб увесь час жили минулим і знову плакали, засмучуючись про старі гріхи, які Бог давно вже пробачив. У Першому посланні Івана 1:9 сказано: *«Якщо визнаємо свої гріхи, то Він вірний і праведний, щоб відпустити нам гріхи й очистити нас від усякої неправди»*.

Ми можемо повсякчас приходити до Бога, сповідувати перед Ним скоєні гріхи й обіцяти більше не повторювати їх. По Своїй великій любові й милості Господь прощає нас. Цього вже достатньо, щоб зняти тягар провини й дати спокій нашій душі. Але Бог пропонує більше. У Посланні до

євреїв 8:12 читаємо: *«Буду бо я милосердий до їхніх несправедливостей і більше не задаю їхніх гріхів (та їхніх беззаконь)»*.

Це не означає, що Бог не може пригадати нашого минулого. Ні! Він не хоче згадувати. Якщо Бог прощає і не згадує більше наших гріхів, навіщо ж нам самим пам'ятати свої та чужі помилки? Такі спогади діють як отрута на душу й тіло.

Погане необхідно забути!

В одній сім'ї був хлопчик з неабиякими музичними здібностями. Батько вирішив, що син має стати скрипалем. Купили скрипку. Хтось показав, як настроювати інструмент, і хлопчик почав грати як увім.

За деякий час батькові хлопчика порадили найняти для дитини хорошого вчителя, якщо він хоче, щоб його син став видатним скрипалем. Батько пішов до вчителя домовлятися.

– Скільки ви берете за урок?

– Десять гривень, – відповів учитель.

– О, це надто дорого, я не можу стільки платити, я людина небагата, і, крім того, хлопчик уже вміє трохи грати.

– У такому разі, – сказав учитель, – кожен урок коштуватиме двадцять гривень. Хлопчик повинен спочатку забути все, чого він сам навчився, а змусити його розучитися набагато важче, ніж учити спочатку.

Забути те, що заподіювало нам біль, так само важко, як розучитися гра-

ти. Здатність забувати – дар Божий, яким треба скористатися!

Як же навчитися забувати?

Щоб рана швидше загоїлася, не можна увесь час зривати з неї пов'язку. Рани, нанесені своїми власними або чужими гріхами, можуть загоїтися за умови, якщо ми пробачимо і себе, і людей. Тому прощайте і НЕ ЯТРИТЬ СТАРІ РАНИ!

Наш мозок – більше, ніж механізм, що працює автоматично. Це живий орган, центр нашого мислення й волі. Педагоги кажуть: «Повторення – мати вчення», і тому примушують учнів часто повторювати те, що треба закріпити в пам'яті.

Коли ми намагаємося запам'ятати щось важливе, то докладаємо зусиль, щоб не забути. Іншими словами, ми застосовуємо силу волі, щоб запам'ятати. Так само ми можемо ЗАСТОСУВАТИ СИЛУ ВОЛІ, АБИ ЗАБУТИ те, що не бажано пам'ятати.

Мартін Лютер одного разу сказав, що ми не можемо заборонити птахам літати над нашою головою, але ми можемо не допустити, щоб вони звили собі гніздо в нас на голові.

Щоб забути минуле, ми також повинні ХОТИТИ ЗАБУТИ, а потім відганяти небажані думки щоразу, коли вони повертаються.

Господь у Посланні Якова 4:7 радить: «Тож підкоріться Богові, протиставтеся дияволу, і він утече від вас». Ми здатні забути минуле настільки, наскільки ЗАМІНИМО ЙОГО ІНТЕРЕСАМИ

СЬОГОДЕННЯ ТА МАЙБУТНЬОГО. Якщо ми хочемо забути колишні образи, старі гріхи й помилки, тоді не треба про них говорити, писати чи думати. А коли старі спогади повертаються, треба намагатися перевести думки на щось інше, добре. Тоді старе забудеться й перестане боліти.

Адже давно відомо, що якість життя залежить від якості мислення, і тому апостол Павло радить: «І далі, братове: те, що правдиве, що чесне, що справедливе, що чисте, що любе, що хвали гідне; коли яка чеснота або коли яка похвала, – про це роздумуйте» (Филп. 4: 8).

Добрий приклад практичного застосування цього правила ми знаходимо в житті Йосипа у Старому Завіті.

Йосип рано втратив матір, і батько любив його більше за інших своїх дітей. Він мав одинадцять братів і сестру. Брати заздрили Йосипові не лише тому, що він був улюбленцем, але й тому, що той розповідав батькові про їхні погані вчинки. До того ж юнак повідав братам два сни, з яких легко можна було зробити висновок, що вони повинні будуть вклонитися йому.

Цього брати не могли ніяк допустити й вирішили позбутися Йосипа. Вони знайшли зручний момент, коли знаходилися в полі, далеко від батьківського будинку, і продали брата проїжджим купцям. Усі благання сльози брата не викликали в них співчуття.

Купці узяли його з собою до Єгипту і продали як раба. Становище Йосипа було дуже важким: розпещений батьком, проживши в достатку та щасті

до 17-річного віку, юнак опинився тепер у чужій країні, серед чужих людей, без жодної надії колись звільнитися з рабства або послати батькові вісточку про себе. Позбавлений усього, що він любив і до чого був прив'язаний, Йосип, проте, володів чимось таким, що допомогло йому перенести все йі бути знову щасливим і задоволеним.

Його секрет полягав у тому, що він мав віру в Бога та довірив Йому своє життя. Згодом, коли Йосип у Єгипті став великою людиною і мав багатство, владу й особисте сімейне щастя, він сказав: «Бог дав мені забути всі мої болі і все мого батька» (Бут. 41:51).

Йосип не жадав помсти, не відчував неприязні до братів, коли знову побачив їх за багато років, не замкнувся в собі. Бог допоміг йому забути всю гіркоту минулого, і те ж саме Він зробить для кожного з нас.

Ми не можемо нести свій тягар одні, і Бог не бажає цього. Він любить нас так, як тільки може любити добрий і милостивий Батько. Усіх знесилених турботами й страждаючих під непосильним тягарем гріха Ісус кличе: «*Прийдіть до Мене всі втомлені та обтяжені, і Я заспокою вас. Візьміть моє ярмо на себе і навчіться від Мене, бо Я лагідний і покірний серцем, і знайдете спокій своїм душам*» (Матв. 11: 28, 29).

І якщо ми ще не отримали цього спокою душі, то лише тому, що не прийшли до Господа з повною вірою і не склали перед Ним свої гріхи.

Отже, щоб забути минуле:

- **нам треба пробачити себе й людей і не ятрити старі рани;**
- **просити Бога (як Йосип), щоб забути непотрібне;**
- **хотіти цього;**
- **замінити спогади минулого інтересами сьогодення і майбутнього.**

Усе це можливо, якщо ми прийдемо до Христа, повністю довіряючи Йому. Тоді Бог допоможе і нам, як Йосифу, «забути всі свої болі»!

Іноді ми маємо переживання, яких потім соромимося; є інші, з яких ми тішимося й хотіли б повторити їх. Але як би не протікало наше життя у минулому, воно вже прожите, і ми нічого не повернемо, жодної хвилини. Тому пам'ятаймо пораду апостола Павла – ЗАБУВАЮЧИ ТЕ, ЩО ПОЗАДУ, ПРЯМУВАТИ ДО ТОГО, ЩО ПОПЕРЕДУ!

У майбутньому на нас чекають нові труднощі та переживання. Але Бог не дав нам можливості знати це заздалегідь. Так краще для нас. Тому ЗАЛИШИМО І МИНУЛЕ, І МАЙБУТНЄ В РУКАХ БОЖИХ і сподіватимемося на Його керівництво й допомогу.

«Бо наше тимчасове легке терпіння готує нам понад міру вічну славу, адже ми не дивимося на видиме, а на те, що невидиме, бо видиме – тимчасове, а невидиме – вічне» (2 Кор. 4:17, 18). 04

Юрій Кузьменко



Дорогі читачі!

Ми дуже вдячні вам за те, що ви надсилаєте свої чудові фото до нашої рубрики «Мегапікселі творіння».

Ми щиро радіємо вашій увазі та старанності. Продовжуйте ділитися своїми роботами. Найкращі фотографії публікуватимуться на центральному розвороті у кожному номері.

Було б чудово, якби ви давали назви своїм роботам, щоб ми могли їх відповідно підписувати.

Натхнення, вдалих кадрів вам!
Божих благословень!

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

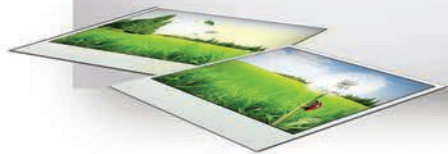
Вимоги до фото:

- при 300 dpi – розмір фото не менше 10 см;
- при 72 dpi – фото не менше 50 см;
- формат – tif, jpg;
- модель, бажано, СМУК.

Фото мають бути чіткими, у фокусі. Без позначки дати у кутку.

Надсилати за адресою:
oznakychasy@gmail.com,
у темі вказувати «Мегапікселі творіння».

**З нетерпінням чекаємо
ваших робіт!**



*Якщо під час прочитання матеріалів номеру у вас виникли якісь запитання — звертайтеся до нас за адресою: **oznakychasy@gmail.com**, і ми спробуємо повно і чітко відповісти вам, задіявши також професіоналів сфери богослів'я, сімейних стосунків та психології.*